

Nemzet és katonaság.

Írta: Dr. Hegedüs Kálmán nemzetgyűlési képviselő.

A magyar tragédiának egyik legszomorúbb felvonása akkor kezdődött, akkor nyílt meg a legbájosabb fejezete a magyar nemzet történetének, amikor boldogult Károly királyunk megajándékozta a nemzetet a magyar nemzeti hadsereggel, amelyért ez évszázadokon keresztül biába küzdött. Önálló lett a hadsereg, amikor a nemzet elvesztette önállóságát, mert könnyű prédájává, játékká lett a történelmi erőknek. Akkor lett a magyar nemzeti hadsereg élő valósággá amikor a magyar nemzet élő halottá lett és akkor lett igazán szívében, lelkében magyarrá amikor nem akartunk katonát látni, Szent meggyőződés az, hogy a magyar tragédiának vétsége itt fekszik: nem akartunk katonát látni, holott csak magyar katonát láttunk és ellenségeink gondoskodtak arról, hogy ne lássunk magyar katonát. Lefegyvereztek bennünket úgy, hogy ma Európa két részre oszlik: leszerelték, — ezek mi vagyunk, akiket legyőztek — és olyanokra, akik állandóan leszerelésről tanácskoznak és egyré jobban fegyverkeznek.

Ha van kérdés, amelyet ezek nem fognak sürgetni, az kétségtelenül a leszerelés kérdése. Hiszen amikor a népszövetségi okmány létrejött, már ott megmondták, hogy tíz évenként kell ellenőrizni a nemzeteket, vajjon eleget tettek-e annak a parancsnak, hogy leszereljenek, addig a mértékig, ameddig biztonságuk megengedi és ameddig a nemzetközi kötelezettségeiket teljesíteni tudják. És mit látunk? Az első tíz esztendőből már letelt hét esztendő, három év múlva az első ellenőrzésnek meg kellene történnie és ma is ott tartunk, hogy még csak tanácskoznak arról, hogyan készítsék elő a leszerelési konferenciát.

Mussolini a hadsereg reformjáról 1925-ben a szenátusban a következőket mondta: „Elképzelhetetlen, hogy egy esetleges háború, amely holnap kitör Európában, bennünket érintetlenül hagyjon. A háború reánk zudulhat teljesen váratlanul is. Ezért a kellő időben kell rá elkészülnünk és fokozunk kell az emberi lehetőség határáig azt, amit a nemzet háborus teljesítőképességének nevezek. Mit jelent ez? Egy népnek történelmi és jelen erőforrásainak legmagasabb összességét. Minden erőforrás összességét. Egy vasut villamosítása, amely szénkészletünket csökkenti, a nemzet háborus teljesítőképességének fokozását jelenti, szintugy egy mocsárnak kiszáritása is amely kenyérbehozáatlankat csökkenti: Egy hajó, amelyet a tengerre bocsátunk, a nemzet háborus teljesítőképességének fokozása. Történelmi erőforrásokról is szóltam, ezek is mélyen belejárászanak a népek sorsába. Tudják önök, hogy mit jelent a franciáknak háborus hagyományainak szempontjából, hogy Napoleon az invadikusok templomában van eltemetve?”

Minekünk háborus szándékaink egyáltalán nincsenek, de igenis vannak nagy nemzeti hagyományaink. Nekünk ezt a nagy nemzeti hagyományokat ápolnunk kell. Nekünk nemzeti hagyományunk az is, hogy szeressük és támogassuk egész lélekkel a mi hadseregünket!

A tisztek fizetésének emelése nemzeti kötelesség. Hasonlóképpen gondoskodnunk kell arról, hogy az aliszteknek és legénységnek sorsát javítsuk. A nemzet a veszített háború után mindent elkövetett, hogy ereje teljes megfizetésével gondoskodjék a világháború rokkantjainak, a hadiözvegyeknek és

hadiárvaoknak ellátásáról. Ezt a gondoskodást fokoznunk kell és ha ezeknek a megélhetése biztosítva van, akkor gondolnunk kell arra a bucsületbeli kötelezettségünkre, hogy a vitéségi érem pótdíjasoknak sorsáról is megfelelően gondoskodjunk, ezekben a nagy nemzeti kérdésekben, nekünk pártkülönbség nélkül mindnyájunknak össze kell fogunk. Merker tábornok, aki a német hadsereget romjaiból újjáépítette az első szemlére 1919 januárjában meghívta az akkori népbiztosokat, Ebert és Noske szociáldemokrata vezéreket.

Mikor ezen a szemlén elvonultak a romjaiból feltámadt német hadsereg ragyogó oszlopai a szociáldemokrata vezérek előtt, Noske odahajolt Eberthez és Merker tábornok föléhatalára, csillogó szemekkel mondotta: „Ne félj semmit, feltámad a régi német hadsereg, hazánkban minden jóra fordul.”

Nekünk is, pártkülönbség nél-

kül össze kell fogunk és a régi nemzeti hagyományhoz hiven, a magyar társadalmat nevelnünk kell, a magyar társadalomban a hősiesség gondolkodást, a vítezi érzületet kell belenevelnünk, hogy azok a nagy katonai erények, amelyek ezer éven át ezt az országot fenntartották, amelyek a magyar vitézek nevé, dicső nevét felírták a Kárpátok sziklafalára és a Doberdó bérceire, azok a nagy katonai erények és tradíciók, soha ki ne vesszenek ebből a nemzetből. A fiatalság lelkéből ki kell ölnünk a bus, halálos költészetnek csiráját is, életet adó, lelket üdítő és lendületes akkordokra kell a fiatalság szívét nevelnünk.

De nevelnünk kell az egész nemzetet és ápolnunk, fejlesztenünk és gazdagítanunk kell a magyar nemzeti hagyományokat a Hunyadiak, a Zrinyiek, a Rákóczi és a Tisza Istvánok szellemében.

A népszövetség jövője.

Abba a ma divatos vitába, hogy van-e jövője a népszövetségnek, vagy nincs, komoly hangon szólt bele Apponyi Albert gróf a Budapesti megjelenő Paster Lloyd hasábjában. Ő, aki már több ízben képviselte Magyarországot a mindenkori ülésen, így a helyszínen volt alkalma a népszövetség működését körülvevő hangulatokat tanulmányozni, minden esetre hivatott arra, hogy valószínű képet rajzoljon ennek a mindenképpen nagy fontosságú intézménynek a várható jövőjéről.

Apponyi, miután meghatározta a népszövetség célját s ezt abban a kettős-ségben látja, hogy a népszövetség egyrészt köteletségvé tüzte ki a politikai ellentétek kiegyenlítését, másrészt az igazságot szolgáltatni eljárást, utal arra, hogy az egyes államok keretén belül a jogszolgáltatás ténye már régen függetlenítve van a napi politika eseményeitől és szenvedelméitől s bárki nyugodtan fordulhat a független bírósághoz a maga igazának keresésében. Természetesen a népszövetség működésének legfőbb ideálja kell hogy ennek az állapotnak a megvalósítása legyen s hogy ettől bizony-

ma még messze állunk, annak okát Apponyi épen a négy éven keresztül folyó kegyetlen háboruban találja meg. A népszövetség ideje egy világot megrengető szörnyű mérkőzés után merült fel, amely megosztotta a népeket s az igazságosság istene helyett a szenvedély és érdek isteneit emelte trónra. De épen, hogy ez az eszme felmerült, a legjobb bizonyíték arra, hogy azok, akik részesei voltak a háborúnak és azok is, akik a dolgok végzetes ereje folytán sodródtak csak bele belátták, hogy ennek az elhatalmasodott szellemnek a kiirtására valamit tenni kell s ezt a gondolatot intézményesítették a népszövetség megalakításában.

Ha már most felvetjük a kérdést, hogy vajon a jövőben a népszövetség működésétől több tárgyilagosságot, több igazságot várhatunk-e mint ezt a multban tapasztalhattuk, akkor különösen a most lefolyt szeptemberi ülés tapasztalatai alapján Apponyi szerint az optimiztác nem fognak csatlakozni. Aki megfigyelte az északi államokat, különösen pedig Hollandiának és Skandináviának a szeptemberi ülésen tanúsított magatartását,

A MUNKA TÁRCÁJA.

Versek.

Írta: Fekete Alfréd.

Ne féljetelek!

Borus az ég, a láthatár előtt
kódos, csapzott a fellegek hada...
Sötét homály terjeng a föld felett,
könnyes sóhajba olvad a haza.
Nagy messzeségben hasztalan világol
egy röpke fényű csillagos remény,
nehéz gondoktól elborult szemünkben
nem ragyog fel a régi tünde fény.

De mit? Ti félték ő kicsinyhitűek?
Nos jöjjetek hát, jöjjetek velem,
ha a jelenben rozsdamart hitekkel
nem néztek szét a magyar tengeren.
Jertek velem hát, megnyitott szívekkel
s tekintészek: e semmit sem mérő
vigasztalanság szürke leple mélyén
mint lappang ott a büszke öserő.

Im fűben, fában, forrásban, virágban,
erdők ölén, a földben, mindenütt
pezzg a vér, lobog a szenvedélyes...
Remény üvegharangja egyre szíven üt.
A mélységekben rettentő vihar vár,
tombol lovában fékes harci vágás
a régóta csendes, árva harcsonáján
orkán riadót rejt a némaság.

Csak jeladás, csak harci síp riadjon
s kitor a rémes, bőszült förgeteg.

Győzni, vagy bukni: lesz a tét,
de nincs, ki elvünk törjék meg!
Ki nincs velünk, az ellenünk,
de kövön kő itt nem marad...
Hadur kardjával, örök lángbűtükben
írjuk az eget ne bántsá a magyart!..

S ha elcsitult a bős vihar,
a jogért ömlött vértenger elül,
a korhad, vénült, rombadólt világon
új zsenge élet támad szent jelül.
A rózsás hajnal felsikong az égen,
a népek lelkén boldogság nevet...
S a letűnt, néma, szomorú korokról
késő kövek, romok csak hadd regéljenek

Az Ősz dala.

Az Ősz sötéten, titkosan dalol
s én hallgatom...

Szívemet halkán befonja az este,
pöklábaival borzongásra kelts...
Az égen komor, tintaszínű felleg:
ajkám ő, hánszor róla énekel!
Most a dalomra rázuhan borulans
s mint Sziszifusz, a mélybe veri azt,
kutatnék benne fényt, derűt: szerelmet
s a csönd, a bánat egyre elriaszt.

Aranylemezként pendülnek a légben
s hulló vágycak: tikkadt levelek,
csillog a dér, mint könnyűcsepp a szemek-
[ben,

avarban jár a könnyű képzélet.
A szélhullámok vágóélis ölében
fuldoklik árván az álom, a láz:

helyükben a zord erősebb jogán
mindenütt őszi feledés tanyáz.

Boru-köpenyét a szemére vonva
szerte lovagol a Bánat-lovag...
— Az őszi eső, mintha gyöngy kopogna
hullajtja belém a bus hangokat.
Mégismit lágyan enyhítő kezével
s elfordul tőlem szenvedély, vihar
lemondás csöndje tölti be a lelkem
s nyugalmas fátyol, méla kód takar.

És megszólal a sejtelmes homályban
az őszi hadak mongton szava,
tűrésre indít minden életvándort,
kinek a lelke indulathaza.
Kisértő zene, mely beszéd hasítja:
csak törd az őszt, a szomorú borot,
az élet úgy szép ha te váltva érzed
a derűs vigat, s a szent szomorut.

Az Ősz sötéten, titkosan dalol
s én hallgatom.

Nem bánat már semmi...

Nem bánat már semmi:
lassan fejremer nőhet
barna avjára az időnek...
A harc, az Élet nem tör már meg engem,
hisz elég fáradt már a lelkem,
ahoz, hogy többé
sose kételkedjen...

Nem megyek már a vágyam után,
nem érem el őt, tudom, hogy soha...
Nem vagyok már, mint voltam: tétova,

mert lehetetlen-végtelen
bennem a ridég érelem,
és lehetetlen a lehetetlen
megkísérlelem...

Nem bánat már semmi:
se Cél, se Isten, se Élet-Halál,
csak a Végzet: az fejjajta talál...
Elöntöttek a Közöny-tengerek,
egy ellenségem volt: az Emberek,
de tőlük elszakadtam s szívemben a ma-
[gány

csöndjei zengenek...

Jövők...

Jött a sötét kocsi nesztelen értem
mélyen a révület árnya alatt.
Rajta az álomi néma lovagkéz
ostora hajítja az éj-lovakat.

Vitt a sötét kocsit végtelen ürbe...
Szárnya repíti az éj-paripát
s tul a világokon éteri messze
látok a kódbe egy fénykarikát.

Mind közelebb-közelebb a sugárhoz
kerdi vakítani bus szememet
s mint a tükörből élmebe sugároz
szent ragyogással a nagy jelenet.

Glória fény övez engem az Embert,
lengé palást fedi testemet el,
pálca aranylik a büszke kezemben
s tarka virágözön ugy temet el...

Tünde királyi fejk a hajamban

aki számot vet a kritika szabadságának eddig még soha meg nem nyilvánult érvényesülésével, aki megfontolja, hogy a háboruban legyőzött Németország, ma egykori ellenfeleivel együtt ül a népszövetségi tanácskozásokon, az mindezekben a jelekben egy jobb jövő bizonyítékait fedezheti fel. Természetes, hogy a népszövetségtől sem szabad csodákat várni s szem előtt tartva a történelmi tények és események, továbbá az egyszer megalkotott szerződésekre nehezen megváltoztathatóságát, nem szabad naïv lélekkel azt gondolni, hogy pl. a magyar igazságról folytatott harcunkban elért egy-két siker alapján a közel jövőben a népszövetség elé léphetünk a trianoni béke megváltoztatásának gondolatával. Az elcsített optimizmus éppen annyira káros és veszélyes mint a reménytelenséget lehelő pesszimizmus s amit a magyar nép a jelen nehézségeiben tehet, az nem több a józan mérsékletnél és kitartásnál, hazánk jobb jövőjére irányított akarattal töretlen megtartásánál.

Aki Apponyi fejtegetéseivel összeveti Chamberlainnak éppen a napokban adott nyilatkozatát a népszövetség jövőjéről, az megállapíthatja, hogy a két politikusi nagyjában ugyanazon a nézetben van a nagyjontosságú intézmény működésére vonatkozólag s megállapíthatja azt is, hogy Chamberlain körülbelül ugyanazokat fejtegette ki, mint amiket Apponyi Albert szükségesnek tartott a magyar közvélemény tájékoztatására.

A cseh pimasz.

Ez a három szó, amelyet cikkünk homlokára írtunk, már békében egy sült tészta-fajtának volt a neve, majdnem ígertetlenül, mert a „Cseh pimasz” igen kellemes ízű tészta volt, holott a csehek már békében sem túlságosan kedvelte a magyar. Hogy a cseh, valóban pimasz, azt a világháborúban láttuk napnál világosabban bizonyítani, de a legviharosabb lázalmunkban sem álmódult, hogy a cseh a pimaszságnak olyan felhőkarcoló magasságába lendüljön, mint a világháború után s főként ma, a Rothermere akció napjaiban. Bocsnátot kérünk olvasóinktól, ha — szokásunktól eltérően — kissé erősebben nyomjuk meg a tollunkat, de az ököbe fogott toll nem tud finom, lágy betűket írni. — mi tenyerünk pedig a pattanásig feszült ökölbe, mikor a legújabb cseh pimaszságról kell írunk.

A csehek egyik vezetőlapjában olyan cikk jelent meg, amelynek olvastán nem tudjuk, mi nagyobb a csehekben: a szemtelenség-e, vagy a butaság? Ez a lap, miután úgy a kisantantot,

mint a nagyantantot, a leggaládabb és legfelháborítóbb módon uszítja a magyarok ellen, ezt a kijelentést teszi: „A magyarokat tüstént a világháború után viszszakellett volna telepíteni Ázsiába, hogy ne veszélyeztessék itt többé Európa békéjét!”

Amár méltóságunkon alulnak tartjuk, hogy ezzel a cseh lappal — amely bizonyára nem képviseli a művelt csehekét — vitába ereszkedjünk, mégis néhány szót kell a cseh lap főmédvényével szembe szögeznünk.

Hogy a dolog velejénél kezdjük, úgy látszik, a cseh újságnak halvány sejtelmé sincs arról, hogy a mai európai népek életében mit jelentett egykor Ázsia. Ki kell oktatnunk a cseh lapot, hogy az európai népek szülőanyja Ázsia volt, mindazokat az őserőket, amelyek az évezredekkel czelőt Ázsiából kívándorolt népeket nagygyá és művelté tették, onnan hozták magukkal. Ázsia nemcsak egy végtelen pusztaság, ahol csak tunya álmódzóok vannak, hanem olyan nagy erőforrása is volt a népeknek, amelyet a röhögő tapadt cseh fantázia el sem tud képzelni.

A cseh lap hörszög-cikkéből kiviláglik, hogy a magyarokat az ázsiai eredettel lekicsinyelni akarják. Milyen különös még is az, hogy ez az Ázsiából jött

magyar nép ezer éven át a sorscsapásoknak valószínűleg vasfőrtetében megállta a helyét, nem halt bele tatárba, törökbe és németbe, sőt ugyanakkor, midőn egyik kezében karddal védte a Nyugatot itt, Kelet kapujában, még arra is volt ideje és tehetsége, hogy 6 maga is művelődjék és méltó helyet foglaljon el az európai kultúrnetzetek sorában. Ha a cseh lapnak a magyarok még mindig ázsiaiak, akkor miért próbálják tőlünk ellopni azokat a magyar lángelméket, akik Napként ragyognak az európai kultúra égboltján? Miért akarják a világgal elhitetni, hogy a Petőfik, a Madáchok, a Zrínyiek, satöbbiek a szláv fajnak a büszkségei? Vajjon Zrínyi Miklós miért nem a horvátoké halt meg, Petőfi miért nem a szerb szabadságot áldozta föl fiatal és isteni életét s Madách Imre miért nem tótul írta meg az „Ember tragédiáját”? Azért, mert ezeket a nagyembereket úgy asszimilálta a csodálatos magyar humusz, hogy boldogan éltek és haltak ezért az „ázsiai” magyar fajért.

Majd, ha nem-ázsia cseh fajta a pilsoni sörön és a cseh rezsebandán kívül egy-két szellemóriást ad az európai kultúrának, akkor rendes embernek nézzünk minden csehet, de addig, míg a butaság úgy sugárik belőle, mint a rádium, addig marad: „cseh pimasz”

Az Evangélikus Egyetemes Gyámintézet közgyűlése.

Október 8-án és 9-én tartotta Salgótarjánban az Egyetemes Gyámintézet ezúti közgyűlést maradó hatásokban gazdag ünnepek keretében.

8-án délután érkezett meg az elnökség, amelynek sorában ott láttuk báró Feilitsh Berthold, Biharmegye főispánja mellett Ziermann Lajos kormányfőtanácsos elkészít, mint társelnököt, Kiss Istvánt, a dunáninneni egyházkerület püspökét, Ruprecht Olivér felsőházi tagot, Laszkáry Gyula, Dr. Domján Elek, Kruttschnitt Antal, Scoltz Odón, Kovács Andor, Liphay Lajos, Kardos Gyula, Podhradzky János fő- és alespereseket és kívülük számos lelkesült és világi egyént. A helyi egyház elnöksége és presbitériuma nagy közönség részvételével várta az állomáson az érkezőket, akik 5 órára istentiszteletre gyülekeztek össze a templomba, ahol Farkas Győző debreceni lelkes és kedves és megletonos gyermekistentiszteletet tartott. Ezután az egyház tanácsmestere a gyámintézeti választmányi ülést tartották meg, amelynek végzetélen ismerkedési vacsorát volt az acélgyári kaszinóban.

Másnap délelőtt a templomban ünnepi istentisztelet volt, amelyen az oltári szolgálatot dr. Csengödy Lajos lelkész végezte, a szöszéken pedig poetikus, szép beszéd keretében Cipótt Géza lelkész hirdette az ígét felelhetetlen benyomásokat ebresztvén a hallgatóságban. Az istentisztelet után megkezdődött a közgyűlés, amelyet báró Feilitsh Arthur világi elnök nyitott meg mélyenható nagy-szabású beszéddel, amelyben meleg emberbaráti szívből jövő szavakkal mutatott rá a gyámintézet kötelességeire és azokra a követelményekre, amelyeket egy a jelen közszüksége, mint az elődeinkben való ragaszkodás támaszt velünk szemben. Beszéde után Kiss István püspök a dunáninneni egyházkerület, Kardos Gyula alesperes a nőgrádi egyházmege és dr. Csengödy Lajos a helyi egyház nevében mondott üdvözlőlet a közgyűlésnek. A tárgysorozat során elsőnek Ziermann Lajos egyházi elnök terjesztette be evangéliumi leléktől át és átitatott gazdag tartalmu jelentését, mely a gyámintézet egész évi működését felölelte s amelynek legkiemelkedőbb része az az öröndetes tény volt, hogy az az összeg, mely a magyar gyámintézetnek minden tagozatán ez évben keresztül ment, kb. 60000 P. azaz 750000000 K. A nagy tetszéssel fogadott jelentés után a tárgysorozat többi pontjait tárgyalta le a közgyűlés, amelynek során dr. Csengödy Lajos indítványára a közgyűlés üdvözölte lord Rothermeret is, hazánk felszabadítását célzó nagy tevékenységével kapcsolatban. A folyó ügyek elintézése és az aktuális segélyek egyházak közti szétosztása után melynek keretében az ez évi nagy szeretetadományt 30 és fél millió értékben Abaujszántó kapta, a Maradj meg kegyelmeiddel eléneklésével ért véget a közgyűlés.

A közgyűlés után bankett volt az

acélgyári kaszinóban, amelyen a vendégek kívül helyi közéletünknek számos kiválósága megjelent, köztük Dr. Förster Kálmán polgármester, Liptay B. Jenő és Róth Flóris, vállalati igazgatók, Plathly Elemér, Szabó Deszö református lelkész, és még számosan. Az első pohárköszöntő a kormányzó ura Feilitsh Berthold báró mondotta, utána felszöszöntöket mondott Kiss István püspök, Róth Flóris, Ziermann Lajos, Mesko Károly, Szabó Deszö és még számosan. A gyámintézet kolduló barátainak szerepét Scholtz Odón főesperes töltötte be, aki Pántyk Árpádné urnóvel 120 pengőt gyűjtött össze a szarvasi tanítóképző javára.

Délután 5 órakor nagy hatású valóság estély volt a templomban, amelynek központját képezte Kruttschnitt Antal főesperesnek a Szeretetről tartott színes képekből összeállított előadása, amelyben a Szeretetnek mint a summum bonumnak a jelentőségét ismertette. Nagy sikerrel szerepelt mellette dr. Holics Pálné urnó elsőrangú szoloenekevel, aki már a dél-eltői istentiszteleten is két szép számmal emelte az áhitatot, egy kiforrott művésztől énektéchnika gyönyörködötő skálájának minden gazdagságával. Örömmel hallgatta a közönség a Luther Szövetség Kovács Géza által vezetett és az acélgyári dalárda tagjainak közreműködésével előadott szép két minden tekintetben sikerült éneket, nemkülönben az Ev Leánykört és a művészetéről rég kedvesen ismert Röder Alfréd, Vertich Antal és Déman Gusztáv megható interpretációt. Az oltári szolgálatot a helyi lelkész és Podhradzky János alesperes látták el az ünnepség keretében. Hétfőn délelőtti gyönyörű időben Salgó várának romjaihoz rándult ki a közgyűlésen résztvevők társasága, ahonnan kedves emlékekkel távoztak.

A helybeli evangélikus egyház elnöksége ezúton is megköszöni mindazoknak, kik egyrészt szállásadással, másrészt egyéb érdeklődésükkel elősegítették ünnepségünk sima lebonyolítását, ezek sőt egy evang. családjaikra gondolunk, mint elsősorban az acélgyár és Liptay B. Jenő és Róth Flóris ömeltőségükre, kik meszeszón támogatásukkal nagy mértékben hozzájárultak ahhoz, hogy az Egyetemes Evangélikus Gyámintézet annalesibe városunk kedves emlékekkel vonult be.

Jelentős mozzanata volt az ünnepségeknek, hogy azokon a helyi református egyház elnöksége és presbitériuma testületileg képviseltette magát.

Hírek és különfelek

Személyi hír. Dr. Sztranyaszky Sándor belügyi államtitkár szabadsága letelvéen, nőgrádmarci birtokáról Budapestre utazott, hogy hivatalát elfoglalja.

A polgármester névünnepe. F. hó 12-én, szerdán este 7 órakor a városháza környéke szokatlan élénkséget mutatott. Lampiónos leventék, cserkészek,

fáklyás tüzoltók, dalárdák, testületek gyülekeztek, hogy a városháza tanácsmestere együttesen üdvözöljék Dr. Förster Kálmán polgármestert névnapjának előestéjén. Este fél 7 órakor az acélgyári dalárdának nagyszerű éneke hangzott fel a polgármester lakásának udvarán. A dalárda több kedves éneke után érkezett meg virágos kocsival a városházán egybegyűltek részéről Horváth László városi tanácsnok és Takács Ferenc ipartestületi elnök, hogy a polgármestert meghívják az öszegyűlt polgárság köré. A városháza környékén hársányi eljénzés fogadja a polgármestert, aki nével együtt érkezett meg. A terembe lépve a hatalmas eljénzés után a Róm. Kath. olvasókör dalárdája „Az Urnak napja ez...” című dalt énekelte el nagy hatással, majd előlépett Koós Mihály h. polgármester s kiváló beszéd keretében esetele a családfo értékes munkálkodását, a város első emberének nehez szerepét, szeretettel köszöntve őt a városi tisztviselő és alkalmazottak nevében. Az ipartestület részéről Takács Ferenc, az Omke részéről Herczog Ede, a tüzoltók részéről Czirbesz István, a Mansz részéről Dr. Kovács Józsefné, a R. K. olvasókör részéről Horváth László s. lelkész, az acélgyári Oliv. egylet nevében Horváth Károly mérnök, az Ev. Nőegylet és Luther Szöv. nevében Pántyk Árpádné, az Izr. Nőegylet részéről Szauner Andorné a cserkészek részéről Dr. Czirbusz Endre tanár, a leventék részéről Kovács Aladár, a Kárpát Egyesület nevében Liptay B. Jenő kormányfőtanácsos, a Lövész egyesület nevében Sinkovics János; az EME, a vasutaság s „A Munka” nevében Szántay István állomásfőnök; a Ker. Szaksz. nevében Tamás József, a Bánya és Kohónunkások nevében Csóka Vendel, a Stefánia nevében Reguly Lajos, a Hadróva nevében Fabiny József, az urbéresk nevében Deák János, végül az öszes egyesületek nevében Horváth László tanácsnok üdvözölték szellemesebbnél-szellemesebb felköszöntőkkel a polgármestert, akinek Horváth tanácsnok ezüst levelekkel álló álgácskát adott át, mely egy díola pajzsa volt ráerősítve s minden levélkén egy-egy Egyesület neve állott. Az ünnepség alatt a K. kör és a Bánya és Kohón. dalárdája szép dalokat adott elő. Az üdvözlőkre meghatva mondott köszönetet a polgármester, megosztva a neki tulajdonított sikereket, eredményeket a mellette álló tisztikarral, képviselőtestülettel és közönséggel. Az ünnepséget a K. Kör Híszegyeje fejezte be. Az ucca kedv ünnepies külsőt öltött, a város polgármestere az óvációk közepette elrobogott feleségével a szépen felvirágozott kocsin. A városháza szépen feldiszelte lépcsőháza másnap is ünnepi hangulatot varázolt a szürke hétköznapra, melyet Kálmán napja telt ünnepé a város közönségének részére.

Eszküvő. Huber Antal lapujtói látogatató folyó hó 18-án délelőtti fél 12 órakor vezeti oltárhoz az evangélikus templomban Csengödy Etelkát. — Marcsék Evike Marcsék Lajos nagybátónyi állomásfőnök leánya f. hó 16-án délelőtti fél 1 órakor tartja esküvőjét Poszek Mihályval a nagybátónyi római katolikus templomban.

Kedélyes vacsorák. Egy kedves gondolatot valószínűleg meg már közel két hónapja Kovács Géza vendéglője, amikor módott adott a polgári társadalomnak ahhoz, hogy havonta egyszer igazán jól és olcsón szórakozzon. Nagyszerűen elkészített jó házi koszt várja a vendégek táborát minden hónap első napján, amikor a remek sertés pörkölt vagy disznótoros vacsorát hangulatozz teszik az UKH pinceszéketek fájorai, no és a Gábor koma nagyszerű zenekara. Öszintén ajánlhatjuk az egy pengős vacsorákat és a kedves társaságot, amely ezen családias jellegű öszgyületeken résztvesz, és nem akarnunk hamis propagandát terjeszteni akkor, amikor felhívjuk a város közönségének figyelmét Kovács Géza kitünő vendéglőjére.

A Salgótarján és Vidéke Méhészegyesület f. é. november hó 5-én. szombaton este 8 órakor a bányatársulati kaszinóban Músoros estélyvel egybekötött táncmulatságot rendez. Az estélyen igen előkelő műkedvelő gárda fog szerepelni. A mulatságra és a műsoros estélyre vonatkozólag már most is széleskörű az érdeklődés. A következő napon, november 6-án, vasárnap d. u. 3 órakor lesz a Méhészegyesület 8zi közgyűlése, amelyen három országos hírű szakember fog előadást tartani.

vég tüze csókol az élet ölen.
Pók csuda szötte az illatok árját
háló-észütöket ölve körém.

Lábam alatt a virág piros álom,
vérző porába merül ajkám,
halk mesebu buzog dalba beíólem
s ünnepi szözat egy árva szavam...

Vihar...

Borong, borong
az égrorog
csipkés szegély
a fellegél...
Villámzúg
nyomán süket
moraj szalad
s az ég alatt
s a tompa fény
vihart regél...

Felleg szakad
tüzárja vad
mindent betölt,
rendül a föld...
Harsogva zug
az árva zug
vakit, danáz
a csattanás
nyög, sir a zöld
s a szél övölt...

De most a Nap
öröre kap:
visszina a fény,
de már serény...
Nagy-messe már
az éghatár
kékségbe ful
s halkán kigyul
a színsok fény:
a Szivárványfény...

Kálvária helyett: templomot!

Örömmel olvastuk „A Munka” f. hó 8. számában megjelent kálvária építési tervezetét és készséggel ismerjük el a gondolat nagyszerűségét, mely művészi szempontból is városunk díszére válna és amelynek a hegytetőn lévő kápolnája Krisztus királyságát hirdető Starján-falai fölött bármily kegyelmes és nemes a terv, mégsem érthetünk vele egyet és támogatói, az alábbi okokból ejtjük el azt és helyette más, százkörösen fontosabb és nélkülözhetetlen hiányok pótlásán apostolkodjünk.

A salgótarjáni katolikus plébánia kb. huszezer lelket számlál, mely szám állandóan emelkedik és ma már az a helyzet, hogy derék jó papjaink, — kikről lehetetlen a legnagyobb elismerés, hála és dicséret nélkül megemlékezni — munkával vagy túl vannak terhelve, hogy legbüggöb igyekedeztek dacára sem tudják az ország egyik legnagyobb népességű és legexponáltabb helyén fekvő plébániájának munkáját úgy ellátni, mint azt a hívek szeretnék és mint azt az egyház és a haza érdeke megkívánja. Szívünk fáj, ha erre a határozottan tartatlannal helyzetet gondolunk, min okvetlen segíteni kell.

Több papa, több templomra van égető szükség, a hatalmas plébánia megosztása, vagy helyi lelkesedések felállítás elkerülhetetlenül sürgős: Nincs egyetlen katolikus jellegű iskolánk, nincs befolyás a kath. kör építési programja és a tekintélyes építési költségtérítésére még oly kevesen adoztak. Pedig erre a kath. kulturálatlára, — ha kibővítik — nagy hivatás vár. Kiinduló pontjának kell lenni minden vallásos, hazafias, karitatív stb. mozgalmaknak, melynek jótékony hullamai mozgásba hozzák a közönséges lelkeket és megteremtik a bensőséges hitéletet. Szent irigységgel nézzük pl. a pesti kath. hitközségek virágzó hitéletét, hol vannak plébániák, mint a Damjanics-uccai, (Schvoy püspök volt plébániája, alakult 1920-ban) hol több mint harminc különböző kath. egyesület működik: Kongregációk, Fésfília, Nőegylet, Oltáregylet, Sajtóegylet, Cselédpatronázs stb. A hívek legnagyobb része ott is ép oly szegény, mint Salgótarjánban és ezek a szegény hívek egy tizenhat milliárdos templom építését fejezték be, kizárólag saját erejükből.

Ujabbon több és több apácázarda létesül, melynek áldásos munkáját fősléges itt kiemelnem, ahol leginkább volna szükségünk rá. Iskolák, kórházak, árvaházak, menhelyek, szegénykonyhák stb., versenyeznek apácavezetésért. apácaszemélyzetért, kik egész életüket a jó Istennek és az emberiségnek szentelik.

Az egész országban fellendül a hitélet, melynek üdvös jelei ugyan nálunk is jelentkeznek, de hol vagyunk mi salgótarjáni katolikusok az intenzív és mély hitélettel? Mily emínienszen fontos volna az előbbiekközül akarmelyik, mely virágzás indulna meg a városunk 82 %-át kitevő katolikusok lelkében.

Vegyünk példát most a református testvéreinktől, kik csekély számuk dacára nagy áldozatkészségről tettek fényes tanúbizonyságot, mikor templomuk építését megkezdik és az evangélium testvéreink burgóságától, kiknek egyházuk iránti bőkezűsége és érdeklődése közismert.

Agyonbővített templomunk oly szűk, hogy nem képes befogadni, a hívek tíz százalékát se és híveink ezrei hiába áhítják az Ur igéjét hallani és a szentmisze-áldozatban résztvenni, nem lehet, mert nincs elég hely és a templom messze van.

Nincs elég templom, kevés a pap, a hívek vallási intelligenciája ennek folyományaként sokszor megdöbbenően csekély.

A kálváriát — kis kivétellel — egyszerűen csak nagyhét alatt, tehát az egy igen rövid időszakban használják, így ennek a létesítés, ily végtelen szomorú viszonyok közt teljesen felesleges, sőt egyenesen luxusnak minősíthető és melynek felállításra más — gazdaság — városokban is csak akkor történt meg, ha már minden egyéb egyházi intézmény meg volt.

Mondjunk le — egyelőre — a kálvária szép, gyönyörűen elgondolt tervéről és ilyen, ma igazán nem aktuális terv kivételé ne merítse ki szegény híveink

anyagi erejét, nehogy komolyabb és nagyobb szabású tervek, ép emiatt hajótörést szenvedjenek.

Az hiszem sok ezer katolikus hívő hő óhaját tolmácsolom, kiknek régi vágyuk és kielégítő lelkiigényük legelőszörban egy új templom, egy új autonóm katolikus hitközség: az északi plébánia mielőbbi létesítése. Adná az Ur Isten, hogy ez megvalósuljon!

Ráfel.

Halálozás. Örv. Otyepka Antalné acélgári lakos f. hó 7-én meghalt. Temetése nagy részvét mellett f. hó 9-én volt.

Isten veled. Vadkerti Bélát a Salgótarjáni Köszénbánya Részvénytársulat szolgálatában álló okleveles rendes tanító, aki hat év óta a salgótarjáni bányakerület iskoláinak működött. Inaszón, majd Vizválasztón, fölöttes hatósága szolgálati érdekből a baglyasi bányakerületbe Etes Albertaknára helyezte át. Vadkerti Béla a salgótarjáni járás tanítóinak legagilisabb tevékenyebb tagjai közé tartozott. Tanítói munkásságát nemcsak a poros padok között teljesítette, nevelő, oktatója volt a gyermekhadsergen kívül a felnőtteknek, a serdülő fiataloknak is. Ismeretterjesztő előadásokat és műkedvelőket tartott és rendezett. Részvételt a leventék és a cserkészek szellemi képzésében is s míg egyrésztől sajátjaink eltávozását, másrésztől örövendünk annak, hogy új milliójében is folytatni fogja azt az ideális és pomes munkát, amelyet a mi körünkben végzett. Szerkesztőségünk hoz intézett sorait az alábbiakban közöljük: „Róth Flóris m. kir. bányaujvívi főtanácsos ömeltősága, mint az SKB. igazgatója Vizválasztóról áthelyezett Albertaknára”. „Amikor sok évi munkásságom színhelyét elhagynom engedtesék meg, hogy a lap hasábjain fejezzem ki hálás köszönetemet, mindazoknak, akik tanügyi kötelességeim teljesítése körül segítségemre voltak. Bucszom mindenkéül, aki szeretett engem s akit én szerettem, kérve, hogy tarisan meg szíves emlékeztükben”. Kívánjuk, hogy Vadkerti Bélát új környezetébe is kísérje el az Ur áldása, hogy a magyar tanügyek s a magyar hazának továbbra is dicséretreméltó munkása lehessen.

Stefánia. A Humanizmus legszebb intézménye az Anya és csecsemővel Egyesület. Ezen intézmény létjogosultsága ma különösen indokolt. A közgazdasági viszonyok leromlása különösen ott érezelti szomorú hatását, ahol a boldog béke idején is csak szerény, sőt mondhatni szomorú körülmények között éltek. Városunkban, e nagy ipari centrumban különösen sok anyagi rokkant van, melyek a Stefánia jóságos működése nélkül nem tudnának megenni. Ezen Egyesület azonban szegény, nem bírja oly mértékben teljesíteni magasztos hivatását, mint amily mértékben arra szükség volna. Estélyt rendez, melynek jövedelmét teljesen ezen akció javára fordítja. Az est november 5-én, szombaton lesz megtartva. Az érdeklődés bizonyára méltó az akció eredményéhez. Akinek zive van és érzéki tud, megérti a nemes törekvéseket és segítségére siet anyagi és erkölcsi támogatásával ezen törekvéseknek.

Köszönetnyilvánítás. Mindazoknak, kik jó édesanyjuk temetésén megjelentek a résztvételük fájdalomukat enyhíteni szívesek voltak, ezuton mondunk köszönetet.

Örv. Zachar Gyuláné.

A nagybányai szénbányamunkások szervezkedése. A Keresztényszocialista Bánya- és Kohómunkások mult vasárnap, Nagybányában szervezkedégyülést tartottak, melyen vitéz Bakos Imre elnökölt. Felszólalt a gyűlésen a község közszerezetének örövendő plébánosa Csintalan József is, aki a keresztény gondolatok nemrég még teljesen idegenkedő munkások között új, egészséges fellobogást teremtett oadadó, áldozatos lelkesítő tevékenysége által. Utána a keresztényszocialista szervezkedés céljait és szükségességét Lillin József főtátrák és Rohály János központi kiküldöttek ismertették, majd megválasztották a szervezőbizottságot, melynek tagjai lettek: vitéz Bakos Imre, Sulyok Ambrus János, Kerítés Ferenc, Gyurtsik István, Babicska Pál, Simon Ambrus, Sulyok Csoma László és Sulyok Kopár József.

Igaz képet festett Petőfi Sándor Pató Pál című versében a magyar ember természetéről. Maradiak — konzerv-

vativék vagyunk, nem szeretjük az újítást. A külföldön Amerikában, Németországban száz meg száz eszközt használ a háziasszony, amellyel ugy munkáját, mint anyagi kiadásait lényesen csökkenti. Ezt épen ugy meg tehetné a magyar asszony is! Mennyi fáradságtól kímélne meg magát, ha nem ragaszkodna ahhoz, ahogy még a nagyanyja csinálta. Külföldön gázzal, villannyal főznek, vasalnak, padlót fénzesítenek. Ott a mosást mosószerrel végzik el jászva. Hogy a gázt és villanyt nem mindenhol használják a vidéken ez még érthető, mert hiszen azt be kell vezetni és ez tekintélyes költségekbe kerül. Am de mosás? Itt nincs semmiféle külön kiadás! Egyszerűen megveszük a Radion mosószert és ezt használva meglátjuk, hogy mennyivel kevesebb tüzelőanyaggal, jóval rövidebb idő alatt és minden ruhakoptatás dörszöles nélkül milyen szép tiszta lesz a fehérneműnk.

Zagyvapálfa bronzkori urnatemetőjének szakszerű ásását immár harmadikban folytatta okt. 3-8 a M. Nemzeti Múzeum igazgatóságának megbízásából Dr. Hillebrand Jenő, osztályigazgató, egyetemi m. tanár. Okliscsányi Szeráf birtokán ismét rengeteg urnasirt (kb. százat) bontott fel, melyekből ez alkalommal is igen sok szép bronzlelettel (tűk, gyűrűk, pilyékek, egycsontnyelű bronz-ár stb.) gazdagodott első mzeumunk. Kívánatos volna, hogy a rendkívül gazdag leletekből a most alakulóban levő Salgótarjáni Városi Múzeum is kaphasson.

Zászlódszben fogadja Budapest az Országos Katolikus Nagygyűlést vidéki résztvevőit. A XIX-ik Országos Katolikus Nagygyűlés méreteiben tul fogja szárnyalni az eddig lezajlott országos táborbárállásokat, mert ugy a külföldről, mint Magyarország minden részéből, így az elszakított területekről is csoportosan érkeznek fel a katolikusok tízezrei, hogy résztvegyenek ezen a demonstratív hatású Országos Katolikus Nagygyűlésben. Az Országos Katolikus Szövetséghez Budapest, IV. Ferenciek tere 7. lelvében, táviratilag és telefonon egyre-másra érkeznek újabb és újabb bejelentések arról, hogy az idén plébánosok vezetésével nagyobb csoportok akarnak résztvenni az országos tanácskozáson. A nagygyűlést az idén október 15-16-17-18 napjain tartják meg. A rendezőség állandó permanenciában van, hogy a kívánságokat lehetőleg mindenkéül teljesítse. Az ünnepélyes Veni Sancte val október 15-én, szombat délután az Egyetemi templomban megnyissa a nagygyűlést tanácskozásiak sorrendjét. A Főváros elhatározta, hogy fellobogóztatja a Főváros utcáit, feldíszítette a Parlamentet, hol hatalmas több emeletnyi magasságu baldachint állítanak fel, ahova október 16-án, vasárnap a Bazilikától indul ki a szászereket számláló Szentésgét kíséző óriási körmenet. A körmenetben több zenekar, énekkar fogja az előírt szerint a különböző énekeket intonálni. Részt vesznek rajta az összes vármegyék kiküldöttei, több ezer vasutas, postás, tüzóltó, bányász stb. A különböző vidékek küldöttségei képviseltekben jellennek meg a Eukarisztikus körmenetben. — A nagygyűlés első megnyitó ülése október 16-án vasárnap délelőtt 11 órakor lesz a Vigadó összes termeiben, hogy mindenki egyformán hallja a szónokok beszédeit, éppen ezért a rendezőség vilamos megafonok utján közvetíti a beszédeket. Beszédet mondanak: Zichy János gróf Csare Orsenigno c. érsak pápai nunciuss, Zichy Gyula gróf, Csatlelder Gyula püspök és Haller István. A nagy-szabású Szentésgét körmenet vasárnap október 16-án 3 órakor indul Szmrecsányi Lajos egri érsek vezetésével a Bazilikától, fellobogóztott uccákon keresztül az Országház tere. A körmenetben résztvesz a kormány, az országgyűlés felső és alsó háza, a városok és vármegyék kiküldöttségei. A katolikus közélet minden kiválósága. Az Országház-téren a szentbeszédet Vass József népjóléti miniszter mondja. Az oltáriszentséggel történt áldás után a reflektorokkal kivilágított uccákon keresztül a Szentésgét kíséző körmenet visszaindul a Bazilikába, ahol rövid ájtatosság fejezi be. A második gyűlés október 17-én, hétfőn lesz délután 4 órakor szintén a Vigadó összes termeiben. Beszélnek: Marcell Mihály, Cettler Jenő, Huszár Károly, Mikos János gróf és Bangha Béla. A harmadik gyűlés október 18-án, kedden délután szintén 4 óra-

kor a Vigadó nagytermében lesz, amelyen felszólalnak Dreyer István, Schandl Károly, Ernst Sándor, Apponyi Albert gróf, és Szmrecsányi Lajos, A Szövetség kéri a vidékről felutazókat, hogy jegyeiket és feláru vasuti és hajójege váltására érvényes igazolványukat azonnal váltsák meg, mert a tömeges jelentkezések végett a torlódások elkerülését csak így tudja a Szövetség biztosítani. Bárkinék legnagyobb készséggel a felvilágosítást a XIX-ik Országos Katolikus Nagygyűlést rendező Országos Katolikus Szövetség Budapest IV. Ferenciek tere 7. Ill. lépcső 1. emelet 8.

Áldott állapotban levő nők és iju anyák a természetes „Feres József” keserűvíz használata által rendes gyomor- és bélműködést érnek el. Az újabbkori nögyógyítás főképviseelői a **Ferenc József** vizet igen sok esetben kipróbálták és kivétel nélkül gyorsan, megbízhatóan és fájdalom nélkül hatónak találják. Kapható gyógyszerárakban, drogériákban és fűszerüzletekben.

Leltár után sok árut leszállítottunk a Hangyába.

FORRADALOM

A Rádió ipar terén!!!

„Métal”

Rádió-lámpa megérkezett!

Kis fogyasztás! Kis anódcsatlóság!

Óriási teljesítmény!

A VILÁG VEZETŐ MÁRKÁJA.

Gyártja: Compagnie Des Lampes Société-Annym-Paris.

Helyi képviselőket keresünk!!!

Bővebb felvilágosítást nyújt magyarországi vezérképviselet: Martin és Sig-ray R.T. Elektromos Mérészek Gyára Budapest, VI. Botond-ucca 10 Telefon: Lipót 914-64. és 992-08.

Helyesen cselekszik, ha varrógép-, tű-, olaj- és fonal-szükségletét nálunk fedezi. Singer-varrógép-alkatrészek elismerten a legjobb! Singer varrógép főkielég Salgótarján, a kath. templommal szemben.

Őszi színes bársonyok és szövetek legnagyobb választékban baphatók a Hangyában.

Uzletelhelyiség havi 50 pengőért kiadó. Sándor Nétusz Salgótarján.

10294/1927. szám.

Hirdetmény.

A Falusi Kislakáépítési Szövetkezet a földbirtokreform eljárás során házhelyhez juttatottak család házuk megépítésében anyaghiatal nyújtásával támogatni kívánja.

Felhívtnak tehát a házhelyhez juttatottak közül mindazok, akik a jövő év tavaszán építkezni akarnak és a Falusi Kislakáépítési Szövetkezet támogatását igénybe venni kívánják, hogy össtraírásuk végett folyó évi október hó 15-től október 30-ig a városnázán főjegyzői irodában okvetlenül jelentkezzenek.

Akik a fenti időben nem jelentkeznek, azok a jövő év tavaszán még abban az esetben sem részesülhetnek támogatásban, ha az építkezést a jövő év tavaszán meg is kezdenék.

Salgótarján, 1927. október 12-én.

Dr. Förster Kálmán s.k. polgármester.

Kertészetet nyitunk!.

Október hó 26-án

Fergács-uccában (szérsüskert mellett)

cserepesvirág

és

dísznövények

nagyválasztékban kaphatók.

A nagyérdemű közönség szíves pártfogását kéri:

LUGERT LEÓ és FIA.

Őszi színes bársonyok és szövetek legnagyobb választékban haphatók a Hangyában.

Üzlethelyiség havi 50 pengőért kiadó. Sándor Nétusz Salgótárján.

Budapestre utazók figyelmébe. A jó és olcsó öltözködés kérdésének problémája mindennap szönyegre kerül. Sokan határozatlanok a beszerzést illetően ezért közöljük olvasóinkkal, hogy társaságokban, és összejöveteleken majd minden alkalommal szöbe kerül, hogy a legkitűnőbb minőségű angol szövetek mily méltányos áron szerezhetők be Budapesten a több, mint 75 éves multia visszatekintős és világhírű **Semler** cég Budapest, IV. kerület Bécsi ucca 7. szám alatti lerakataiban. A londoni Semler cég, amely híres márkáit a világ minden részébe exportálja, Budapestre is megküldötte páratlan minőségű, nemkülönbön distingváltságú őszi és téli szövetkülönlegességeit, melyek a közönség rendelkezésére állanak minőségükhoz képest meglepően alacsony áron. A cég maradék osztályán e kitűnő minőségű szövetek minden méretű maradékaiból való vétel lehetővé teszi mindenkiné a szinte már fogalomná vált Semler minőség alkalmi áron való megismerését. A vidéki közönség soron kívül, legfigyelmesebb kiszolgálásban részesül.

Aradi-Szabó István új drámája. A fiatal magyar íróemvezdek egyik leghetségesebb tagja, a lapunk hasábjairól is jólismert Aradi-Szabó István, akinek első drámáját a budapesti Várszínház adta elő a legnagyobb irodalmi sikerrel, új, négyfelvonásos drámáját Uj Szodoma címmel a közeli hetekben jelenteti meg könyvalakban. Az Uj Szodoma egy meghatóan-szép szerelmi történet keretében a háboru utáni világ zűllöttségével foglalkozik a megmutatja az utat, amely ebből a mai „uj Szodomából” egy szbb, jobb és emberibb élet felé visz. Az Uj Szodoma ára: füzve 3 pengő, kötve a szerző sajátkezü névaláírásával 4 pengő. Előfizetni a szerzőnél, (Aradi-Szabó István, Budapest, IX. Liliom ucca 13. sz.) lehet.

Nagyrabcsúlt Hölgyeim és Uraim

Mély tisztelettel ajánljuk Önöknek alant felsorolt cikkeket

- 3 drb zefir zsebkendő vagy egy drb pohártörő vagy egy drb deléknendő — **fillér 69**
  - méter 80 cm. széles sima krém függönykelme — **Pengő 1.47**
  - méter divatdelén vagy karton vagy chiffon vagy vakony-szalu pamutviszton vagy 3 drb kitűnő minőségű törülköző vagy 6 drb portörő — **Pengő 2.34**
  - méter angin vagy kanavász vagy ingzefir — **Pengő 2.98**
  - méter kitűnő minőségű divatos férfilitőnyszövet hozzávalóval együtt vagy 3 méter női vagy férfi litőli — **Pengő 23.88**
- U. m. 2 méter hosszú fehérített kék lepedő darabja P 3.50. Kész paplanlepedő P 5.98. Virágos vattapaplan P 12.72. Szalaszalák P 3.80. Kitűnő flaneltakaró P 3.90. Duplagalléros színes férfiing P 4.72. Himzett női ing vagy nadrág P 1.18. Selyemfényű clott métere P 1.52. 85 cm. széles kitűnő minőségű ruhaselem (csak világos divatszínben) P 3.80. Duplaszélű női szövet minden színben P 2.28.
- Kaphatók:
csak az udvarban
az olcsó maradékvásár és textilraktárban
BUDAPEST
32. Király-utca 32.
Postai rendeléseket lelkiismeretesen

A TESZ óvása az üzérkedők visszaélései ellen. A Társadalmi Egyesületek Szövetségének tudomására jutott, hogy illetéktelen egyének a TESZ nevében gyűjteket rendeznek, valamint a Trianon-ellenes mozgalom égíze alatt képekkel, jelvényekkel üzérkednek. Erre való tekintettel a TESZ felhívja a magyar társadalom és a hatóságok figyelmét, hogy a tiltakozási T jelvényen, a jelvényekkel ellátott levélpapírokon és Magyarország néprajzi térképén kívül semmiféle más kiadmánya nincs és adományok gyűjtésével sem a jelenben sem a jövőben nem kívánja a társadalom áldozatkészségét igénybe venni. A jelvényeket, levélpapírokat és térképeket pedig éppen a társadalom szegényebb rétegeire való tekintettel megszábot, mérsékelt áron árusítatja és minden egyes

T jelvény vásárlójának Lord Rothermere fénynyomatu arcképet ajándékba adja. Ugyancsak felhívja a TESZ a közönség figyelmét arra is, hogy a fenti kiadványok terjesztőinek nincs felhatalmazása, hogy a szabott áron felül bárni címen felárat szedjenek, vagy adományokat fogadjanak el.

Losoncon teljes kudarcot járt a Rothermere Lord elleni akció. Hogy az akciót rokonszenvebbé tegyék Hodzsáék, aratóünnepélyt és zászlószentelési ünnepély címe alatt igyekeztek minél nagyobb tömeget összcseodni eni Losoncon. A losonci kerületi hivatal tisztviselői és egyéb hivatalos egyének az elmúlt hetekben állandóan a falvakat járták s hol szép szóval, hol rájlesztéssel igyekeztek a falvak népét a Hodzsa-párt ünnepélyére becsalogatni. Törökvezűk azonban nem sok sikerrel lett koronázva. A falvak lakosságában ugyanis nagy megütöztést keltett a cseh agrárpártnak az a furfangos eljárása, hogy kétféle falvaszokot küldött szét. A magyar plakátokon csak aratóünnepről és zászlószentelésről volt szó, míg a löt szövegű plakátokon a „fellorgató elemek” és a Rothermere-akció elleni tüntetésre tüzelték a népet. Ezenkívül visszatetszést keltett Zoch Sámuel ev. püspök szereplése is, aki főpapi méltóságáról megfedekezve egy népszerűtlen politikai párt főkorteségéve alacsonyodott le. Az evangélikus töl községek lakossága emiatt távolított

magát az egész mozgalomtól. Mintegy 700 főnyi tömeget sikerült a sok ember nagy munkájával összcetborozni a Buzatérén. Itt az a meglpdetés érte Zoch püspököt, hogy amidőn beszédbe kezdett, a hallgatóság mozgolódni kezdett s tömegesen hagyta olt az ünnepélyt. Hodzsa beszéde is szokatlanul mérsékelt volt s távolról sem hasonlított előbbi heves, türelmellen népgyűlési szónoklataihoz. A tömeg tüntetése annyira lehangozta, hogy egy szóval sem merte említeni Rothermere lord nevét s csak általánosságban beszélt a köztársaság védelméről. A losonci magyarság körében nagy örömmel állapították meg, hogy a magyar földművesek teljesen távol tartották magukat a demonstrációtól. Szóval Hodzsáék teljesen felsűltek. Losoncon még pénzért sem akad áruló.

Michelin Pneu
autófelszerelések, FORD
alkatrészek LEGOLCSÓBBAN
NAGY JÓZSEF
nagykereskedése,
Budapest, VI., Andrassy-ut 34.
Telefon: Teréz 221-97.

GRANDHOTEL PARK
nagyszálloda Bpest.
VIII. Telefon:
Baross tér 10. J. 330-82, 330 83.

A főváros legnagyobb és legkényelmesebb szállodáinak egyike 200 szobával a Keleti pályaudvar érkezési oldalával szemben. Központi gőzfűtés, állandó meleg és hideg vizszolgáltatás. Szobák 3 pengő föl feljebb.

Kitűnő konyha. Fajborok. Családi kávéház elsőrangú cigányzenével, nyári terrasszal. Különtermek.

URAIM!
Salgótárján, Ujtelep 25 szám.

Az őszi és téli ruha szükségletet már megrendelhetik, a legújabb szövetek már megérkeztek, mely anyagokat a legszolidabb árban bocsátom a n. b. közönség rendelkezésére, kedvező fizetési feltételek mellett. Minden e szakmába vágó munkát elvállalok mérték szerint: U. m. papi és uri valamint egyenruhák készítését.

Teljes tisztelettel:
LÓRINCE ISTVÁN
férfi szabó.

3 1/2 kgr.

Underwood és Mercedes írógépek 12 havi részletre is.

Portable (hordozható) és standard típusok. Levelezőlap hivatara vehetőkéretűség nélkülülipalán bemutatás bálhol. Ligeti Imre, Salgótárján.

Hölgyeknek külön fülkék.

Ondolás, fésülés, fejmosás!

Villanyos arcápolás! Ultraviolette kezelések!

Szemölcs és tyukszemirtás ultraviolette sugarakkal!

Modern női hajvágások

Manikűr!

Elsőrendű urifodrászat.

KIVOVICS fodrásznál Fő-ucca 47.

Hölgyeknek külön fülkék!

TRUNKHANN FAISKOLA

BÉKÁSMEGYER
PÁLFY-TERI VILLA-
MOSSAL 30 PERC
AR-ÉSZVEK NY-
OVEN ÉS BÉ-
MENTE

SINGER
varrógépek
rég bevált jó minőségben

Kedvező fizetési feltételek
SINGER VARRÓGÉP RÉSZVÉNYTÁRSASÁG
SALGÓTÁRJÁN
lat. templommal szemben

APOLLO MOZGÓ HETI MÚSORA:

15. Sz.	16. V.	18. Kedd	20. Csütörtök
Az ördög mátkája 8 felvonásban.	BEN ALI 8 felvonásban.	Rivalda szerelmese.	
Ketten egy ellen. 10 felvonásban.	Főszerepben: Ramon Novarro Jégáradat.	A BOSSZU.	

kezdete hétköznap este 10 óraker, vasár és ünnepnap délután 4, 6 és 10 óraker.

Hirdessünk:
A MUNKA
Politikai hetilapban

Hiszek egy Istenben,
Hiszek egy Hazában,
Hiszek egy isteni örök igazságban,
Hiszek Magyarország fellámadásában
Amen.